

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

หอการค้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา

ของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๐/๒๕๖๔

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติ ของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มิถุนายน ๒๕๖๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ท ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
ร้อยตำรวจเอกหญิง วิริยญา ประสพสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายบุญสงค์ ทองอินทร์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙ , ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ และบทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -

๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๓ -

๓. หอการค้าไทย - ๔ -

๔. หอการค้านานาชาติ (International Chamber of Commerce – ICC)..... - ๗ -

๕. หลักการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมาย (ประเภทและฐานอำนาจ

ตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทย) - ๙ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๔๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๗)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติ ในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ (๑))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมมติของที่ประชุมใหญ่ในการเลิกหอการค้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑))

(๓) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๙ มาตรา
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้า ในการส่งเสริมการลงทุน เทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ และวิสาหกิจสมัยใหม่ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตลอดจนเพิ่มหน้าที่ของหอการค้าในการจัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศ การรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร การจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า และการทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

๓. ปรับปรุงขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้า โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้หอการค้าสามารถถือหุ้นที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้าได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ (๑))

๔. กำหนดให้การเลิกหอการค้าที่กระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่ ต้องกระทำโดยมติที่ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑))

๕. ยกเลิกค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดบทเฉพาะกาล ให้กฎกระทรวงที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบธุรกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑. วาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ^๑

๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรีต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นเรื่องด่วน เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ และได้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์) ได้กล่าวถึงความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็นของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ รวม ๓ ประเด็น กล่าวคือ

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา และบันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library2.parliament.go.th/library/home.html> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๓ ในหน้าที่ ๖

ประเด็นที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจที่สำคัญของหอการค้าทั้ง ๔ ประเภท ตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ อันได้แก่ หอการค้าจังหวัด หอการค้าไทย หอการค้าต่างประเทศ และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตัวอย่างเช่น

(๑) เพิ่มอำนาจให้หอการค้าสามารถรับรองเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ทางการค้าระหว่างประเทศแทนกรมการกงสุล เช่น ใบรับรองภาษี ใบอนุญาตการส่งออก เป็นต้น

(๒) เพิ่มอำนาจให้หอการค้าสามารถทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐได้

(๓) เพิ่มอำนาจให้หอการค้าสามารถจัดตั้งศูนย์ใกล้เคียงและประνομข้อพิพาททางการค้าของสมาชิกได้

ประเด็นที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมการเลิกหอการค้าโดยมติที่ประชุมใหญ่ให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น จากเดิมที่กำหนดให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เปลี่ยนไปเป็นให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกหอการค้าทั้งหมด

ประเด็นที่ ๓ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้ทันสมัยและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่การดำเนินงานของหอการค้า ตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ และสร้างความเข้มแข็งให้ภาคธุรกิจของประเทศไทยในเวทีการค้าโลกมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

๒.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังนี้

(๑) เนื่องจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีบทบาทในฐานะที่เป็นสถาบันในคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ซึ่งเป็นสถาบันหลักภาคเอกชนในการส่งเสริมการค้า การอุตสาหกรรม และการเงินของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นศูนย์รวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นเอกภาพของภาคธุรกิจเอกชน เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการค้าและเศรษฐกิจ และนำเสนอต่อคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) หรือเสนอต่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ โดยตรง เพื่อประกอบการพิจารณาในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ หรือกำหนดเป็นนโยบาย หรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาติ

ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่หอการค้า จึงเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม เพราะจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หอการค้า ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมาตรฐานการค้าของทุกภูมิภาค อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยภาพรวมต่อไป

(๒) การกำหนดให้หอการค้าทำหน้าที่เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า เป็นการยกระดับระบบอนุญาโตตุลาการการค้าไทยให้เข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากลตามที่หอการค้านานาชาติ (I.C.C.) แห่งกรุงปารีสกำหนดไว้ โดยจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งทางการค้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแน่นอน นอกจากนี้ การดำเนินงานของสถาบันอนุญาโตตุลาการการค้าไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการหอการค้า อันเป็นหลักประกันความยุติธรรมที่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่คู่กรณีได้เป็นอย่างดี จึงกล่าวได้ว่า การเพิ่มอำนาจให้แก่หอการค้าในเรื่องนี้เป็นการสร้างจุดแข็งให้แก่ระบบอนุญาโตตุลาการการค้าไทย

ส่วนการกำหนดให้หอการค้าสามารถจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้นั้น จะอำนวยความสะดวกให้คู่กรณีมีโอกาสระงับข้อพิพาทได้ก่อนการส่งข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาด

นอกจากนี้ การกำหนดให้หอการค้าเป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า และจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

๒.๑.๔ ข้อสังเกตเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๑) การกำหนดให้หอการค้ามีอำนาจออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า (Certificate of Origin) นั้น ควรต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียด ในการพิจารณาให้มีความรอบคอบรัดกุมเพื่อออกใบรับรอง ฯ ด้วย มิฉะนั้นแล้ว กระบวนการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้าของประเทศไทย จะไม่มีมาตรฐานและขาดความน่าเชื่อถือ

๒) การกำหนดให้หอการค้ามีอำนาจวางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ควรต้องกำหนดให้หอการค้ามีงบประมาณ เจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์ที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการดังกล่าว เพื่อปกป้องตลาดในเขตการค้าเสรี (F.T.A.) มิให้ประเทศคู่ค้านำสินค้าอันตรายหรือด้อยคุณภาพเข้ามาขายในประเทศไทยด้วย

นอกจากนี้ ควรพิจารณาเรื่องการกำหนดมาตรฐานแห่งคุณภาพสินค้าให้ชัดเจนด้วยว่า เป็นกรณีที่แตกต่างกันหรือซ้ำซ้อนกับการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) หรือไม่ อย่างไร

๓) การกำหนดให้การเลิกหอกการค้าโดยมติที่ประชุมใหญ่ โดยให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ควรต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นสมาชิกทั้งหมด “ที่อยู่ในที่ประชุม” เท่านั้น เพราะมิฉะนั้นจะทำให้การเลิกหอกการค้าไม่สามารถกระทำได้

๒.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หอกการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๐๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๓ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ มีกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติหอกการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓
<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/566791>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓
<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/565945>

๓. บันทึกการประชุม ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=9565&mid=4229

๔. บันทึกการประชุม ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=9652&mid=4244

๕. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=9656&mid=4244

๖. พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘

<https://law.dit.go.th/Upload/Document/aac01872-ca08-4ff7-b522-6ef3c16cc087.pdf>

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายตามลำดับมาตรา ดังนี้

๒.๒.๑ ร่างมาตรา ๒/๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของรัฐมนตรี ผู้รักษาการ และชื่อกระทรวงที่รับผิดชอบพระราชบัญญัติ (คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่)

ประเด็นอภิปราย

ในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ นั้น มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน ๒ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ การที่คณะกรรมการยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามที่เห็นสมควร อันเป็นการแก้ไขหลักการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในกฎหมายปัจจุบัน ที่กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ แต่จะต้องไม่เกินกรอบเพดานอัตราตามที่กฎหมายกำหนดนั้น เห็นว่า

(๑) เมื่อพิจารณำบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในข้อ ๓ ที่กำหนดว่า “ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ” ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการแก้ไขพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ว่า ต้องการที่จะให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมที่มีอยู่ เพียงแต่ให้ปรับปรุงใหม่เท่านั้น ดังนั้น การที่คณะกรรมการยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ จึงน่าจะขัดต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม กำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการเพิ่มเติมมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนออกในลักษณะที่ขัดต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติ และโดยที่อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติ จึงสมควรเป็นหน้าที่ของรัฐสภาที่จะเป็นผู้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

(๒) การมอบอำนาจให้รัฐมนตรีดำเนินการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้อย่างอิสระ โดยไม่มีการกำหนดกรอบเขตอำนาจไว้ในกฎหมาย ย่อมไม่มีหลักประกันว่า ประชาชนจะไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของรัฐมนตรี

ประเด็นที่ ๒ การเสนอขอแก้ไขชื่อกระทรวงที่รับผิดชอบพระราชบัญญัตินี้ จากกระทรวงเศรษฐกิจการเป็นกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้มีการเปลี่ยนชื่อกระทรวงดังกล่าวแล้ว โดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขชื่อกระทรวงในมาตรา ๕ อีก

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) สำหรับเรื่องเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เป็นค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากสมาชิกของหอการค้ามิใช่จากประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปโดยไม่ชักช้า สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกธุรกิจในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรมอบให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในเรื่องนี้ ประกอบกับในการออกกฎกระทรวงนั้น แม้กฎหมายจะกำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจออกกฎกระทรวง แต่ในทางปฏิบัติของการออกกฎกระทรวงทุกฉบับ จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเสมอ อันเป็นหลักประกันว่าประชาชนจะได้รับความกระทบกระเทือนสิทธิจากการออกกฎกระทรวงนั้นน้อยที่สุด

อย่างไรก็ตาม หากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนี้ เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนแล้ว เห็นพ้องด้วยกับผู้อภิปรายว่าสมควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ท้ายพระราชบัญญัติด้วย

(๒) สำหรับประเด็นเรื่องการแก้ไขชื่อกระทรวงนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อของกระทรวงพาณิชย์ในปัจจุบัน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมการที่ให้เพิ่มขึ้นใหม่

๒.๒.๒ ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ หน้าที่ของหอการค้า (คณะกรรมการการ
มีการแก้ไข)

ประเด็นอภิปราย

(๑) การที่คณะกรรมการการแก้ไขมาตรา ๒๘ (๑) โดยเพิ่มหน้าที่ของหอการค้าในเรื่อง
“การส่งเสริมการลงทุน” โดยเพิ่มถ้อยคำนี้ระหว่างคำว่า “ส่งเสริมการค้า” กับคำว่า “การบริการ” และ
เพิ่มเรื่องการส่งเสริมในด้าน “เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิชาชีพ
สมัยใหม่” นั้น มีข้อสังเกตว่า “เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิชาชีพ
สมัยใหม่” สามารถจัดอยู่ในกลุ่มของ “การค้าและการบริการ” ซึ่งหอการค้าสามารถส่งเสริมเรื่อง
ดังกล่าวได้ แต่สำหรับเรื่อง “การลงทุน” นั้น น่าจะเป็นเรื่องที่ใหญ่กว่าการค้าและบริการ จึงทำให้เกิด
ข้อพิจารณาว่า หอการค้าจะทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนให้แก่สมาชิกได้อย่างไร และมากน้อยเพียงใด

(๒) การที่คณะกรรมการใช้ถ้อยคำ คำว่า “สตาร์ทอัพ” ในมาตรา ๒๘ (๑) นั้น
มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

- ความเห็นฝ่ายที่ ๑ คำว่า “สตาร์ทอัพ” นั้น เป็นคำศัพท์ใหม่ที่ยังไม่มี
การกำหนดความหมายของคำศัพท์นี้ไว้เป็นทางการแต่อย่างใด จึงยังไม่ควรใช้ถ้อยคำนี้ในกฎหมาย

- ความเห็นฝ่ายที่ ๒ แม้ว่าคำว่า “สตาร์ทอัพ” นั้น เป็นคำศัพท์ใหม่ ที่ยังไม่มี
การกำหนดความหมายไว้ในกฎหมายฉบับใด แต่หากย้อนกลับไปพิจารณาคำแถลงนโยบายของ
คณะรัฐมนตรีชุดนี้ เมื่อปี ๒๕๖๒ แล้วพบว่า ในคำแถลงนโยบายด้านธุรกิจดิจิทัล ได้เคยให้ความหมาย
ของคำว่า “สตาร์ทอัพ” หมายความว่า “วิสาหกิจเริ่มต้น” ซึ่งในปัจจุบัน ทั่วโลกมีความเข้าใจ
ความหมายของถ้อยคำนี้เป็นสากลแล้วว่า หมายความว่า “ธุรกิจที่เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ มีการใช้โมเดล
ธุรกิจที่ดี ทำให้ธุรกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว” จึงเห็นว่า สามารถใช้ถ้อยคำดังกล่าวในพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ได้โดยไม่ทำให้เกิดผลเสียแต่อย่างใด

(๓) การที่คณะกรรมการการแก้ไขมาตรา ๒๘ (๔) โดยการเพิ่มหน้าที่ของหอการค้า
ในเรื่อง “การรับรองมาตรฐานสินค้า” นั้น มีข้อพิจารณาว่า ตามบทนิยามในมาตรา ๔ กำหนดให้
“หอการค้า” หมายความว่า “สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ
การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหาผลกำไร
หรือรายได้แบ่งปันกัน” ดังนี้ การกำหนดให้หอการค้าเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการรับรองมาตรฐาน
สินค้า หอการค้าจะอาศัยองค์ความรู้ใดในการดำเนินการ และจะต้องมีการแก้ไขโครงสร้างและที่มา
ของรายได้ของหอการค้าหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) การเพิ่มหน้าที่ของหอการค้าในเรื่อง “การส่งเสริมการลงทุน” นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หอการค้ามีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย ในการให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้สมาชิกของหอการค้าที่ประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย และประกอบธุรกิจได้อย่างมั่นคงยิ่งขึ้น

(๒) จากการสอบถามไปยังหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่ง ผลปรากฏว่าทุกหน่วยงานมีความเข้าใจตรงกันว่า ธุรกิจประเภท “สตาร์ทอัพ” นั้นหมายความว่า “ธุรกิจใหม่ที่เกิดขึ้นและเติบโตขึ้นมา แล้วสร้างระบบต่าง ๆ ให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจต่อไปได้” ดังนั้น การใช้ถ้อยคำคำว่า “สตาร์ทอัพ” ในร่างมาตรา ๒๘ (๑) จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

(๓) ในการ “รับรองมาตรฐานสินค้า” นั้น หอการค้าจะดำเนินการเฉพาะในส่วนที่สามารถกระทำได้ตามมาตรฐานสากลของประเทศ เพื่อช่วยลดภาระของสมาชิกในการขอรับรองมาตรฐานสินค้าจากหน่วยงานของรัฐซึ่งต้องใช้ระยะเวลานาน กล่าวคือ

(๓.๑) ด้วยเหตุที่หอการค้าไทยเป็นสถาบันที่มีความเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ซึ่งมีหน่วยงานภายในที่สามารถดำเนินการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับชนิดและประเภทของสินค้าได้

(๓.๒) ในส่วนของหอการค้าแต่ละแห่งเอง ก็อาจประสานงานไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการรับรองมาตรฐานสินค้าตามที่สมาชิกร้องขอได้เช่นเดียวกัน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมาธิการที่ให้มีการแก้ไข

๒.๒.๓ ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ (๑) ข้อห้ามกระทำการของหอการค้า (คณะกรรมการมีการแก้ไข)

ประเด็นอภิปราย

การตัดข้อความที่เป็นบทยกเว้นข้อห้ามมิให้หอการค้าประกอบวิสาหกิจ หรือถือหุ้นในมาตรา ๒๘ (๑) กล่าวคือ การตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือตราสารหนี้หรือเข้าถือหุ้นหรือหุ้นส่วนบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์” และ “หรือดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘” ออก โดยใช้ข้อความว่า “ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือหุ้นที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า” แทนนั้น มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากหอการค้าเป็นสถาบันที่ไม่แสวงหากำไร ดังนั้น

การกลับไปใช้ข้อความที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีความหมายชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อหอการค้ามากกว่า หรือไม่

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

ด้วยเหตุหอการค้าเป็นสถาบันที่ไม่แสวงหากำไร ดังนั้น หอการค้าจึงไม่อาจเข้าเป็นหุ้นส่วน ถือตราสารหนี้ หรือถือหุ้นซึ่งเป็นตราสารทุนเพื่อแสวงหากำไร ไม่ว่าจะเป็หุ้นในบริษัททั่วไปหรือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จึงตัดข้อความดังกล่าวออก อย่างไรก็ตาม ได้กำหนดข้อยกเว้นเพียงประการเดียว ว่าหอการค้าสามารถถือหุ้นที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้าได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมาธิการที่ให้มีการแก้ไข

๒.๒.๔ ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑) คะแนนเสียงในการลงมติเลิกหอการค้า (คณะกรรมการมีการแก้ไข)

ประเด็นอภิปราย

จากกรณีที่คณะกรรมการ ได้แก้ไขเรื่องการเลิกของหอการค้า จากเดิมที่กำหนดให้กระทำโดยมติที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียง “ไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔” ของ “จำนวนสมาชิกทั้งหมด” ไปเป็นว่าให้ใช้คะแนนเสียงลดลงเหลือเพียง “กึ่งหนึ่ง” ของ “สมาชิกสามัญทั้งหมด” ย่อมมีผลทำให้การเลิกหอการค้ากระทำได้ง่าย ซึ่งน่าจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ประสงค์จะไม่ให้มีการเลิกหอการค้า

คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

คณะกรรมการเห็นพ้องด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้มีเจตนารมณ์ที่จะให้มีการเลิกหอการค้า แต่จากการสอบถามไปยังสมาชิกหอการค้า ปรากฏข้อเท็จจริงว่า หอการค้าบางแห่งมีจำนวนสมาชิกไม่คงที่ บางแห่งมีจำนวนสมาชิกเหลือน้อยมากจนหอการค้าไม่สามารถดำเนินงานได้ การเรียกประชุมสมาชิกก็กระทำได้ยาก อีกทั้งการจัดตั้งหอการค้าขึ้นใหม่ก็ไม่สามารถกระทำได้ด้วยเหตุผลเช่นนี้ สมาชิกจึงต่างมีความเห็นและข้อเสนอแนะว่า สมควรแก้ไขจำนวนคะแนนเสียงที่ใช้ในการลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้เลิกหอการค้าให้น้อยลงกว่าในร่างเดิม ซึ่งสมาชิกมิได้มีเจตนาที่จะให้มีการเลิกหอการค้า แต่เห็นว่าสมควรจะต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจนและสามารถดำเนินการได้หากมีกรณีที่ต้องเลิกหอการค้า ดังนั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้แก้ไขร่างมาตรา ๔๔ (๑) ให้เป็นไปในลักษณะดังกล่าว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมาธิการที่ให้มีการแก้ไข

**๒.๒.๕ ร่างมาตรา ๖ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม โดยการยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียม
ท้ายพระราชบัญญัติ (คณะกรรมการมีการแก้ไข)**

- ไม่มีการอภิปรายเพิ่มเติมแต่อย่างใด เนื่องจากได้อภิปรายไปในการพิจารณา
ร่างมาตรา ๒/๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ แล้ว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมการที่ให้มีการแก้ไข

๒.๒.๖ ร่างมาตรา ๗ บทเฉพาะกาล (คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่)

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมการที่ให้เพิ่มขึ้นใหม่

๒.๒.๗ ร่างมาตรา ๘ มาตรารักษาการ (คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่)

ประเด็นอภิปราย เนื่องจากในพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๕
ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอยู่แล้ว
จึงมีข้อพิจารณาว่า การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ
หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อีกนั้น จะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

เนื่องจากการยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ โดยกำหนดให้
รัฐมนตรีผู้รักษาการ มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามร่างมาตรา ๒/๑ อันเป็นผลให้ต้องกำหนด
บทเฉพาะกาล เป็นร่างมาตรา ๗ ที่กำหนดให้กฎกระทรวงเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้บังคับ
อยู่ในปัจจุบันยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่ารัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ ดังนั้น จึงต้องเพิ่ม
ร่างมาตรา ๘ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ
หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ด้วย เพื่อให้มีผู้ควบคุมให้การดำเนินการทั้งหลายเป็นไป
ตามร่างพระราชบัญญัติภายหลังประกาศให้มีผลบังคับใช้แล้ว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมการที่ให้เพิ่มขึ้นใหม่

๒.๒.๘ อัตราค่าธรรมเนียม (คณะกรรมการตัดออก)

- ไม่มีการอภิปรายเพิ่มเติมแต่อย่างใด เนื่องจากได้อภิปรายไปในการพิจารณา
ร่างมาตรา ๒/๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ แล้ว

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับกรรมการที่ให้ตัดออก

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำจึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๑๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง

๗. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/580219>

๘. บันทึกการประชุม ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓

ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/569338>

๙. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=9964&mid=4321

๔. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว เห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และหอการค้า ควรทราบและปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๔.๑ กระทรวงพาณิชย์ในฐานะที่กำกับดูแลหอการค้าควรมีโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจ ในขณะที่หอการค้าเป็นกลไกภาคเอกชนที่สำคัญ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้หอการค้าได้ให้ความเห็นและมีส่วนร่วม ในการออกแบบและนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ โดยแต่ละโครงการควรกำหนดแผนงานและเป้าหมาย ให้ชัดเจน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ พร้อมกับกำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของแต่ละโครงการทุกปี

๔.๒ หอการค้าจะเป็นองค์กรที่เข้มแข็งได้ต้องมีทรัพยากรและจำนวนสมาชิก ที่มากเพียงพอ โดยปัจจุบันในประเทศไทยมีธุรกิจที่ได้จดทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าทั้งสิ้น จำนวน ๑,๖๔๔,๗๗๕ ราย และยังคงดำเนินกิจการอยู่ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ กว่าราย แต่หอการค้า มีจำนวนสมาชิกเพียง ๑๑๐,๐๐๐ กว่ารายเท่านั้น คณะกรรมการวิสามัญจึงได้ศึกษาแนวนโยบาย และการดำเนินการของหอการค้าในประเทศต่าง ๆ และพบว่าในหลายประเทศ เช่น สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสาธารณรัฐเยอรมนี มีกฎหมายกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกรายต้องเป็นสมาชิกของหอการค้า จึงส่งผลให้ค่าสมาชิกต่อรายลดลง และบริษัทเอกชนมีความรู้สึกในการมีส่วนร่วมและความเป็น เจ้าของหอการค้า

ทั้งนี้ หลังจากการที่คณะกรรมการวิสามัญ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจาก สมาชิกของหอการค้าในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทั้งภาคกลางและภาคตะวันออก ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคเหนือ และหอการค้าต่างประเทศและสมาคมการค้า เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสมาชิกหอการค้าส่วนใหญ่มีความเห็นว่ายังไม่พร้อมที่จะกำหนดให้บริษัท จดทะเบียนทุกรายต้องเป็นสมาชิกของหอการค้าโดยทันที แต่กระทรวงพาณิชย์และหอการค้าควร ร่วมกันพิจารณาแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและ ประเทศโดยรวม

คณะกรรมการวิสามัญ มีความเห็นว่าสมาคมการค้าซึ่งมีอยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ สมาคม ส่วนใหญ่มีสถานะที่มั่นคงและสามารถเป็นสมาชิกของหอการค้าได้ จึงเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้สมาคมการค้าต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกหอการค้า

๔.๓ คณะกรรมการวิสามัญ เห็นสมควรให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติมแก่สมาชิก โดยการให้นำค่าสมาชิกรายปีไปใช้ลดหย่อนค่าใช้จ่ายได้สองเท่า เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ภาคเอกชนในการเข้าเป็นสมาชิกหอการค้าเพิ่มมากขึ้น อันจะทำให้หอการค้ามีความเข้มแข็งและเป็นตัวแทนองค์กรธุรกิจภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะสามารถสนับสนุนและช่วยรัฐบาลในการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้

๔.๔ คณะกรรมการวิสามัญเห็นว่า ผู้บริจาคเงินช่วยเหลือโครงการและกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะของหอการค้า เช่น โครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ โครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากโรคระบาด เป็นต้น ควรจะได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของการลดหย่อนภาษีในอัตราพิเศษเพราะถือว่าได้ช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติ

๔.๕ คณะกรรมการวิสามัญเห็นว่า การส่งเสริมการค้า การลงทุนจากต่างประเทศ เป็นภารกิจสำคัญของหอการค้า ดังนั้น กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการค้า การลงทุนจากต่างประเทศ และการเจรจาการค้า การลงทุนกับต่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้แทนจากหอการค้าเป็นส่วนหนึ่งของคณะเจรจาด้วย

๔.๖ ปัจจุบันหอการค้าจังหวัดมีความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย ควรวางแผนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าวให้แก่หน่วยงานส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจนและเพียงพอ เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๔.๗ คณะกรรมการวิสามัญ เห็นว่ากระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือของหอการค้า ต้องพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (YEC) ตลอดจนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถแข่งขันได้ในอนาคต รวมทั้งการช่วยจัดหาแหล่งเงินทุน การจัดการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้ธุรกิจเหล่านี้เติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๔.๘ สถาบันเฉพาะด้านได้มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทย เช่น สถาบันอาหาร สถาบันสิ่งทอ สถาบันอัญมณี สถาบันยานยนต์ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญ จึงเห็นว่าสถาบันเหล่านี้ควรได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดโครงการความร่วมมือกับหอการค้าให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในทุก ๆ ปี และควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ ด้วย

๔.๙ กระทรวงพาณิชย์และหอการค้าควรร่วมกันจัดให้มีการสัมมนาให้ความรู้แก่สมาชิกอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง โดยมีการกำหนดนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนให้กับสมาชิกในแต่ละภาคส่วนเพื่อยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

อนึ่ง คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาปรับปรุงข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้สอดคล้องกับประเด็นอภิปรายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยเพิ่มข้อสังเกต ข้อ ๔.๑๐ ดังนี้

๔.๑๐ คณะกรรมการฯ ได้ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมโดยเปลี่ยนรูปแบบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติหอการค้า โดยยกเลิกการกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามความเหมาะสมและสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจได้ เนื่องจากหากกำหนดรูปแบบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายปัจจุบัน เมื่อฝ่ายบริหารออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยเรียกเก็บจนเต็มเพดานแล้ว การแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมก็ต้องมาเสนอแก้ไขกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติซึ่งมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลานานซึ่งไม่คุ้มค่าแก่การดำเนินการ อนึ่ง คณะกรรมการฯ เห็นว่าการแก้ไขดังกล่าวเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับหลักการเดิมเนื่องจากการแก้ไขในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บเป็นเพียงการเปลี่ยนอำนาจในการกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ เป็นให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยตรง โดยไม่ต้องมีเพดานอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติอีก

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๙๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๕. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

๑) เนื่องจากบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในข้อ ๓ ซึ่งกำหนดหลักการว่า “ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ” ดังนั้น จึงมีข้อพิจารณาว่า การที่สภาผู้แทนราษฎรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ซึ่งเป็นมาตรารักษาการ เพื่อกำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

อัตราค่าธรรมเนียมได้ตามที่เห็นสมควร โดยไม่มีกรอบเพดานอัตราค่าธรรมเนียมในกฎหมายแม่บท อีกต่อไปนั้น จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกินหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ มาหรือไม่ ประการใด อย่างไรก็ดี หากพิจารณาถึงการใช้อ้อยค่าในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ในข้อ ๓ ที่ว่า “ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ” แล้ว ก็อาจแปลความได้ว่า การยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ โดยกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการกำหนด อัตราค่าธรรมเนียม ก็คือ “การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม” ในอีกแนวทางหนึ่งเช่นเดียวกัน

๒) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ของสภาผู้แทนราษฎร โดยตัดข้อความว่า “กฎกระทรวง นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้” ออกนั้น มีข้อพิจารณาว่า จะมีความสอดคล้อง กับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๖ การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย มาตรา ๓๖ (๑) ที่บัญญัติว่า “มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ ในการให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายได้อย่างทั่วถึง ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามมาตรา ๓๒ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลดังต่อไปนี้ไว้ในระบบกลาง (๑) ตัวบทกฎหมายและกฎเกณฑ์ ที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน” และวรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎเกณฑ์ตาม (๑) ให้หมายความถึงพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ คำสั่ง คำพิพากษา คำวินิจฉัยของศาล หรือคณะกรรมการ การตีความกฎหมาย การตอบข้อหารือ หรือแนวปฏิบัติ และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือการสั่งการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีผลต่อการบังคับใช้หรือปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือประชาชนตามที่คณะกรรมการ พัฒนากฎหมายกำหนด” รวมถึงหลักเกณฑ์การส่งข้อมูลข่าวสารของราชการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกำหนดให้ “หน่วยงาน ของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ... ฯลฯ ... ๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง ... ฯลฯ ...” หรือไม่ ประการใด

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติ หอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙</p> <hr/> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหอการค้า</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ หอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหอการค้า</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙”</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒^[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารงานของหอการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ประกอบวิชาชีพเองหรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิชาชีพของสมาชิก อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา นุเบกษาเป็นต้นไป</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกำหนด กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”</p>

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓/ตอนที่ ๓๘/หน้า ๓๑๗/๒๖ เมษายน ๒๕๐๙

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑)^[๒] ส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้าและการเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า</p> <p>(๒)^[๓] รับผิดชอบต่อและให้คำแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป</p> <p>(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติ ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว</p> <p>(๓) ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด</p> <p>(๔) วางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบ หรือรับรองมาตรฐานสินค้า</p> <p>(๕) จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(๖) เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า</p> <p>(๗) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก รวมทั้งสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่</p>

[๒] มาตรา ๒๘ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

[๓] มาตรา ๒๘ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

<p>พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๓) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>(๔) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ</p> <p>(๕) ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือตามที่ทางราชการมอบหมาย</p>	<p>(๘) ปรึกษาและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก</p> <p>(๙) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>(๑๐) ประสานงานในทางการค้าและการลงทุนระหว่างผู้ประกอบการกับทางราชการ</p> <p>(๑๑) ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า”</p>
<p>มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ ห้ามมิให้หอการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑)^๔ ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้าตนเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่เป็นการถือตราสารหนี้ หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้าตนเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือหุ้นที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า”</p>

^๔ มาตรา ๒๙ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๔๔ หอการค้าย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p style="text-align: center;">(๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“(๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด”</p>
	<p style="text-align: center;">มาตรา ๗ ให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙</p>
	<p style="text-align: center;">มาตรา ๘ ให้กฎกระทรวงที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>
	<p style="text-align: center;">มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>
	<p style="text-align: center;">.....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>																		
<p style="text-align: center;">ค่าธรรมเนียม</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">(๑) คำขอ</td> <td style="width: 20%;">ฉบับละ</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">๒ บาท</td> </tr> <tr> <td>(๒) ใบอนุญาตหอการค้า</td> <td>ฉบับละ</td> <td style="text-align: right;">๕๐๐ บาท</td> </tr> <tr> <td>(๓) ใบแทนใบอนุญาต หอการค้า</td> <td></td> <td style="text-align: right;">๕๐ บาท</td> </tr> <tr> <td>(๔) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติม ข้อบังคับ หรือการจดทะเบียน ตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ</td> <td>ครั้งละ</td> <td style="text-align: right;">๕ บาท</td> </tr> <tr> <td>(๕) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร</td> <td>ครั้งละ</td> <td style="text-align: right;">๕ บาท</td> </tr> <tr> <td>(๖) การขอให้คัดและรับรอง สำเนาเอกสาร</td> <td>ฉบับละ</td> <td style="text-align: right;">๒๐ บาท</td> </tr> </table>	(๑) คำขอ	ฉบับละ	๒ บาท	(๒) ใบอนุญาตหอการค้า	ฉบับละ	๕๐๐ บาท	(๓) ใบแทนใบอนุญาต หอการค้า		๕๐ บาท	(๔) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติม ข้อบังคับ หรือการจดทะเบียน ตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ	ครั้งละ	๕ บาท	(๕) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร	ครั้งละ	๕ บาท	(๖) การขอให้คัดและรับรอง สำเนาเอกสาร	ฉบับละ	๒๐ บาท	
(๑) คำขอ	ฉบับละ	๒ บาท																	
(๒) ใบอนุญาตหอการค้า	ฉบับละ	๕๐๐ บาท																	
(๓) ใบแทนใบอนุญาต หอการค้า		๕๐ บาท																	
(๔) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติม ข้อบังคับ หรือการจดทะเบียน ตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ	ครั้งละ	๕ บาท																	
(๕) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร	ครั้งละ	๕ บาท																	
(๖) การขอให้คัดและรับรอง สำเนาเอกสาร	ฉบับละ	๒๐ บาท																	

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการ ตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทย สมาคมการค้าต่าง ๆ ผู้ประกอบการ สำนักงานกฎหมาย สำนักงานบัญชี และประชาชน) ต่อร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้^๑ ดังนี้

มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ครั้ง ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า www.dbd.go.th โดยสามารถ แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ (มีผู้เข้าชม ร่างกฎหมาย จำนวน ๕๑๙ ครั้ง และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย)

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒ มีดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

จะส่งผลกระทบต่อภาพรวมและบรรยากาศของการลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย อันเป็นการส่งเสริมการค้าและการสนับสนุนในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาคมการค้าและ ส่งผลต่อการสร้างเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ด้านสังคม

สร้างความชัดเจนระหว่างสมาคมการค้าและสมาคมประเภทอื่น เพิ่มความคล่องตัว ในการดำเนินงานของสมาคมการค้า ส่งผลดีต่อการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ

* เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา

^๑สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^๒รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน^๓

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า www.dbd.go.th

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เห็นควรยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

^๓อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ ๑

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เกิดความทันสมัยและทันต่อสถานการณ์เพิ่มมากยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อขยายฐานสมาชิกของหอการค้าและทำให้หอการค้าสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การยกเลิกหอการค้าให้เหมาะสม ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน อันจะส่งผลดีต่อการสร้างเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๑

๑. การเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการจัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในด้านการค้าระหว่างประเทศ การรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร การจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า และการทำความตกลงหรือความร่วมมือกับทางราชการหรือหน่วยงานภาครัฐ ทำให้หน้าที่ของหอการค้าเกิดความชัดเจนเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒. การปรับปรุงขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้าโดยการกำหนดข้อยกเว้นให้หอการค้าสามารถดำเนินการกิจการบางประการได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการของหอการค้ามากยิ่งขึ้น

๓. การแก้ไขเพิ่มเติมการเลิกหอการค้าโดยให้มีมติที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด ทำให้เกิดความสะดวกและความคล่องตัวต่อการดำเนินการของสมาชิกมากยิ่งขึ้น

๔. การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมก่อให้เกิดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๕. เพื่อให้หอการค้าสามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก ส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างบรรยากาศการลงทุนของประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงาน และการสร้างรายได้จากการประกอบธุรกิจในประเทศ อีกทั้ง ช่วยส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันภายในประเทศ และสร้างความเข้มแข็งในภาคธุรกิจของไทยในเวทีการค้าโลก

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒

การแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติกรณีอัตราค่าธรรมเนียมเต็มเพดาน มีขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างมาก หากแต่การปรับเปลี่ยนให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยตรงจะทำให้การดำเนินการเกิดความยืดหยุ่นช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการได้ ทั้งนี้ การแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมต้องไปเป็นตามความเหมาะสมของเศรษฐกิจและสังคมเพื่อมิให้เป็นภาระแก่สมาชิกหอการค้าจนเกินสมควร.

^๑รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ระเบียบโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๒การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

หอการค้าไทย

หอการค้า^๑ คือ สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหากำไรหรือ รายได้แบ่งปันกัน โดยพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้แบ่งหอการค้าออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. หอการค้าจังหวัด คือ หอการค้าประจำจังหวัดซึ่งเป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบการวิสาหกิจ ในจังหวัดนั้น ๆ และต้องมีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยหรือบุคคลที่มีบุคคลสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือ ผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ หรือต้องเป็นสมาคมการค้าที่มีสมาชิกซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจหรือสหกรณ์หอการค้าจังหวัดจะต้องเป็นสมาชิก ของหอการค้าไทยด้วย ซึ่งหอการค้าจังหวัดถือเป็นตัวแทนภาคเอกชนในการให้ความร่วมมือกับ ภาครัฐบาล โดยหอการค้าจังหวัดจะจัดตั้งขึ้นได้จังหวัดละหนึ่งหอการค้าเท่านั้น

๒. หอการค้าไทย ก่อตั้งโดยกลุ่มพ่อค้าคนไทยซึ่งมีแนวคิดที่จะจัดตั้งหอการค้าขึ้นมา เช่นเดียวกับหอการค้าในต่างประเทศ โดยจดทะเบียนในนามของสมาคมเพื่อเป็นองค์กรกลาง ในการอำนวยความสะดวกให้แก่พ่อค้าและนักธุรกิจไทย ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐบาลกับ เอกชน ส่งเสริมการค้าและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยให้รุ่งเรืองทัดเทียมกับนานา อารยประเทศ

๓. หอการค้าต่างประเทศในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยพ่อค้าและนักธุรกิจชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาประกอบวิสาหกิจในประเทศไทย หอการค้าต่างประเทศในประเทศไทยมีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๑ โดยชาวยุโรปซึ่งเข้ามาทำการค้าขายกับประเทศไทย ต่อมาได้มีการตั้งหอการค้าจีนและหอการค้า ชาติอื่นตามมา เพื่อที่จะส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกในสังกัดหอการค้า นั้น ๆ หอการค้า ต่างประเทศจะจัดตั้งขึ้นได้เพียงประเทศละหนึ่งหอการค้าและต้องเป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทยทุกหอการค้าด้วย

๔. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันทางการค้าที่เป็นศูนย์รวมของสมาคม การค้าและหอการค้าต่างประเทศ รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่มีบริษัทห้างร้าน สมาคมการค้า และผู้ประกอบการค้าชาวต่างชาติในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก อีกทั้ง ความปรวนแปรของสภาพสังคมและการเมือง จึงเป็นเหตุให้รัฐบาลเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการ จัดระเบียบการค้าเพื่อให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนได้โดยไม่หยุดชะงักจากการแข่งขันหรือการกีดกัน ทางการค้า โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดตั้ง "สภาการค้า" ขึ้น เพื่อให้ เป็นสถาบันกลางของนักธุรกิจทุกชาติทุกภาษาที่ประกอบธุรกิจในการนำสินค้าเข้า ส่งสินค้าออก ผู้ประกอบการผลิต การอุตสาหกรรม การธนาคาร การประกันภัย การขนส่ง และการค้าอื่น ๆ

^๑หอการค้าไทย สภาหอการค้าไทย, สืบค้นได้จาก <https://www.thaichamber.org/about> (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

นอกจากนี้ สภาการค้ายังทำหน้าที่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการดำเนินการส่งเสริมและจัดระเบียบการค้า ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา ข้อเท็จจริง และคำแนะนำแก่รัฐบาลในเรื่องที่เกี่ยวกับการค้า ประสานงานระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ ประสานและส่งเสริมความสามัคคีและระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการค้าด้วยกัน ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้จัดทำระเบียบข้อบังคับของสภาการค้าโดยได้จดทะเบียนเป็นสมาคมภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของ “สภาการค้า” ที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็น “สหภาพการค้าแห่งประเทศไทย” ในปัจจุบัน

ขั้นตอนการจัดตั้งหอการค้า^๒

๑. ผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง (อย่างน้อย ๕ คน) ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจร่วมกันจัดตั้งหอการค้า

๒. ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งกรอกแบบคำขออนุญาตจัดตั้งหอการค้าพร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการจัดตั้งให้ครบถ้วน

๓. ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งยื่นคำขออนุญาตและเอกสารประกอบการจัดตั้งจำนวน ๑ ชุด โดยผู้เริ่มก่อการจัดตั้งทุกคนต้องลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

๔. เมื่อตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบการจัดตั้งถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดนายทะเบียนจะส่งอนุญาตและออกใบอนุญาตพร้อมทั้งจดทะเบียนหอการค้าภายใน ๓ ชั่วโมง

๕. หอการค้าที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นหอการค้า จะมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ.๒๕๐๙ กำหนดไว้ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะได้ดำเนินการเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ทั้งนี้ การยื่นคำขออนุญาตและจดทะเบียนหอการค้า ผู้ขอจดทะเบียนจะต้องยื่นต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่กำหนดไว้

หน้าที่ของหอการค้าตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

๑. ส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้า และการเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑสถานสินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า

๒. รับผิดชอบต่อและให้ข้อแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

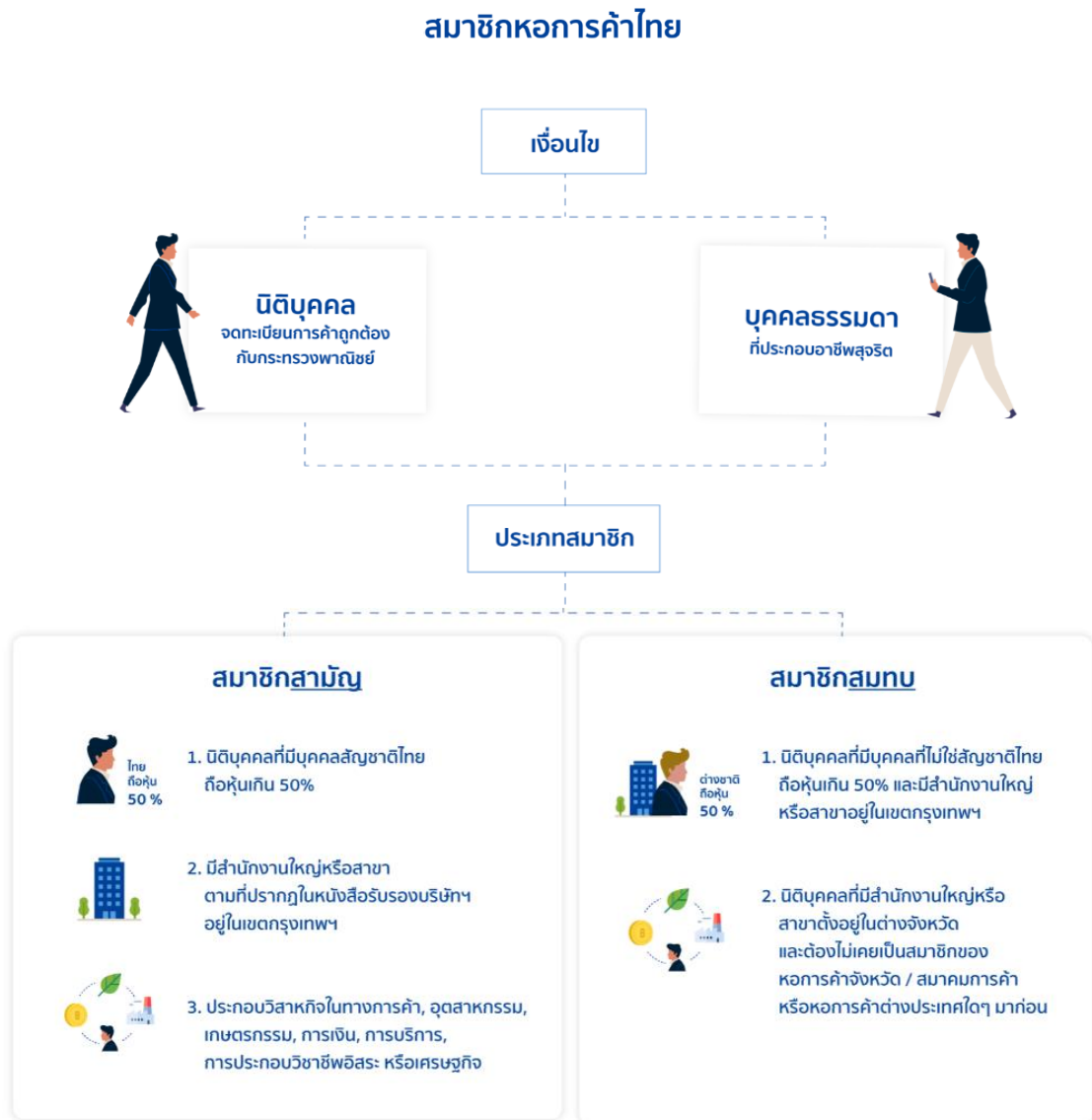
^๒กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, หอการค้า, สืบค้นได้จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=362 (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

๓. ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๔. ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ

๕. ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้าหรือตามที่ทางราชการมอบหมาย

เงื่อนไขการเป็นสมาชิกหอการค้าไทย^๓

^๓หอการค้าไทย สภาหอการค้าไทย, สืบค้นได้จาก <https://mr.thaichamber.org/Home/ContentsMembers> (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

หอการค้านานาชาติ (International Chamber of Commerce - ICC)*

หอการค้านานาชาติ หรือ ไอซีซี (International Chamber of Commerce - ICC) เป็นองค์กรเอกชนนานาชาติ ซึ่งก่อตั้งขึ้นที่กรุงปารีสประเทศฝรั่งเศสในปี พ.ศ. ๒๔๖๒ โดยกลุ่มของพ่อค้าที่เชื่อว่าการค้าและการเติบโตทางเศรษฐกิจจะช่วยให้โลกเกิดสันติภาพ ไอซีซีมีภารกิจหลักในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการค้าและการพาณิชย์ในระดับสากลและเพื่อส่งเสริมและปกป้องตลาดที่เปิดกว้างสำหรับสินค้าและบริการรวมถึงการไหลเวียนของเงินทุนโดยอัตโนมัติ ไอซีซีมีการดำเนินการกิจกรรมหลักสามอย่าง คือ การจัดตั้งกฎ แก้ปัญหาข้อพิพาท และสนับสนุนด้านนโยบาย โดยได้สร้างเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกให้กับการค้าขายระหว่างประเทศ อาทิ ข้อกำหนดในการส่งมอบสินค้า (Incoterms), ระเบียบการชำระเงิน (Letter of Credit), ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin) และกระบวนการระงับข้อขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยการอนุญาโตตุลาการ โดยมีคณะกรรมการหอการค้านานาชาติ ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญหลากหลายสาขาในทุกอุตสาหกรรม คอยกำกับดูแลให้สมาชิกสามารถทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิก ปัจจุบันสมาชิกของไอซีซีสามารถเชื่อมต่อกันเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนผ่านสำนักงานไอซีซีในกว่า ๑๒๐ ประเทศทั่วโลก

ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทยนั้นได้มีการจัดตั้งหอการค้านานาชาติแห่งประเทศไทย (International Chamber of Commerce Thailand – ICC Thailand) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมติของสำนักงานคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ที่ประกอบไปด้วย สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย โดยเข้าเป็นสมาชิกของหอการค้านานาชาติในปีเดียวกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจของประเทศไทยให้มีบทบาทในการร่วมกำหนดกฎระเบียบ/นโยบายทางการค้า และการลงทุนในเวทีโลก หอการค้านานาชาติแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของภาคเอกชนไทยในเวทีระหว่างประเทศในวาระต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเผยแพร่ความรู้และข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการทำธุรกิจระหว่างประเทศอีกด้วย

ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของไอซีซี

นอกจากการเป็นผู้กำหนดและจัดทำกฎระเบียบการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ไอซีซียังมีบทบาทในการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศผ่านทางศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของไอซีซี (ICC International Court of Arbitration) ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖ โดยนับตั้งแต่มีการจัดตั้งศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของไอซีซี ได้มีการจัดการคดีทางการค้าระหว่างประเทศไปแล้วกว่า ๑๓,๐๐๐ คดี โดยเกี่ยวพันกับคู่พิพาทและอนุญาโตตุลาการประมาณ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมักเกิดจากการที่คู่พิพาทมีพื้นฐานทางกฎหมาย เศรษฐกิจ

* หอการค้านานาชาติแห่งประเทศไทย, สืบค้นได้จาก <http://www.iccthailand.or.th> (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

วัฒนธรรม หรือภาษาแตกต่างกัน และคู่พิพาทอาจต้องการหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องต่อศาลภายในประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความอคติ ความไม่คุ้นเคยต่อการดำเนินคดีของศาลในประเทศ หรือป้องกันไม่ให้เกิดการเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่ไม่สมควรออกสู่สาธารณะ เฉพาะในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ มีการดำเนินการอนุญาโตตุลาการของไอซีซีใน ๕๒ ประเทศ เกี่ยวพันกับคู่กรณี ๑,๖๑๓ ราย ใน ๑๒๕ ประเทศ

การอนุญาโตตุลาการโดยไอซีซีจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจที่ทำให้คู่พิพาทได้รับคำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดและเป็นอิสระ โดยอนุญาโตตุลาการผู้ทำหน้าที่ชี้ขาดข้อพิพาทจะได้รับแต่งตั้งในนามของคู่พิพาทจากผู้ที่มีความเป็นกลาง มีประสบการณ์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในประเด็นพิพาท การอนุญาโตตุลาการมีความแตกต่างจากกระบวนการฟ้องคดีในศาล เพราะเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อให้การระงับข้อพิพาทกระทำได้ในระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม นอกจากนี้คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของไอซีซี ยังสามารถอ้างอิงเพื่อบังคับใช้ระหว่างประเทศได้ง่ายกว่าคำพิพากษาของศาลภายในประเทศในกรณีที่ฝ่ายแพ้คดีไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดอีกด้วย

หลักการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมาย* (ประเภทและฐานอำนาจตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทย)

สืบเนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และกำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมได้ตามที่เห็นสมควร โดยไม่มีกรอบเพดานอัตราค่าธรรมเนียมในกฎหมายแม่บทนั้น มีข้อพิจารณาว่าจะขัดกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในข้อ ๓ ที่กำหนดว่า “ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ” หรือไม่ ประการใด ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงหลักการดังกล่าว จึงขอเสนอบทความเรื่อง หลักการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมาย (ประเภทและฐานอำนาจตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทย) ดังนี้

การกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมายมีอยู่ทั่วไปในกฎหมายไทย ค่าธรรมเนียมที่กำหนดจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันซึ่งที่ผ่านมา การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของประเทศไทยยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนว่าอัตราที่จะกำหนดนั้นควรมาจากฐานการคิดคำนวณอย่างไร เมื่อพิจารณากฎหมายหลายฉบับประกอบกันทำให้เห็นว่า อัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บนั้นมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากและทำให้ผู้เขียนเกิดข้อสงสัยด้วยว่า ค่าธรรมเนียมกึ่งภาษีและค่าธรรมเนียมที่เป็นค่าบริการนั้นแท้จริงแล้วมีขอบเขตการพิจารณาที่แตกต่างกันอย่างไร เป็นการพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นว่า อัตราที่เรียกเก็บนั้นสอดคล้องกับกิจกรรมที่ภาครัฐดำเนินการให้เช่นนี้หรือไม่ และค่าธรรมเนียมประเภทใดที่ต้องมีกฎหมายแม่บทให้อำนาจในการเรียกเก็บ

ต่างประเทศมีการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมายเช่นกัน โดยมีประเด็นที่น่าสนใจและมีความแตกต่างจากการเก็บค่าธรรมเนียมของไทย คือ ในหลายประเทศมีแนวทางการพิจารณาว่าการดำเนินการใดที่กฎหมายกำหนดเป็นหน้าที่ให้ประชาชนต้องปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการเก็บข้อมูลของภาครัฐ การดำเนินการนั้นไม่ควรที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชน ส่วนการพิจารณาประเภทของค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ หากเป็นการบังคับจัดเก็บที่ประชาชนไม่มีทางเลือกอื่นถือเป็นค่าธรรมเนียมประเภทภาษีที่ต้องมีกฎหมายแม่บทระดับพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้อย่างชัดเจนเท่านั้น จึงจะเรียกเก็บได้ แต่หากเป็นค่าบริการในลักษณะตอบแทนประโยชน์ที่ได้รับจากภาครัฐไม่ว่าจะเรียกว่าอะไร เช่น user charges หรือ service fees ยังมีข้อแตกต่างกันในแต่ละประเทศ

ผู้เขียนได้ตรวจสอบแนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมายต่างประเทศประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศแคนาดา โดยเห็นว่าน่าจะนำมาใช้วิเคราะห์แนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมายไทยเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนในการกำหนด

* นางสาวพิชชานาล คำวง, นางสาวใจใส วงศ์พิเชษฐ, นางสาวอรพิม ประสงค์, นายปณตกร จงธีรโชติ และนางกาญจนาภรณ์ อินทป็นตี เลิศลอย, หลักการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมาย (ตอนที่ ๑ ประเภทและฐานอำนาจตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทย), สืบค้นได้จาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp?type=act&actCode=13763> (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ค่าธรรมเนียมประเภทต่าง ๆ ในกฎหมายเพื่อลดขั้นตอนและภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชนและทำให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณากำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของหน่วยงานของรัฐเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตามแนวทางการทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมในการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปแนวทางเดียวกัน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ค่าธรรมเนียมในต่างประเทศมีขอบเขตการพิจารณาประเภทของค่าธรรมเนียมและแนวทางการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมค่อนข้างละเอียดและชัดเจน โดยผู้เขียนจะขอเสนอผลการศึกษารูปเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้ (๑) ประเภทและฐานอำนาจตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียม ข้อมูลในส่วนนี้จะทำให้เกิดความชัดเจนว่าค่าธรรมเนียมมีกี่ประเภท แต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร ประเภทใดต้องมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจในการเรียกเก็บ ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานฯ และ (๒) แนวทางการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ข้อมูลในส่วนนี้จะพิจารณาแนวทางการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทยและของต่างประเทศว่าการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมมีแนวทางการพิจารณา อย่างไร ค่าธรรมเนียมลักษณะใดที่ไม่มีการเรียกเก็บ และในปัจจุบันมีการกำหนดรูปแบบของการเก็บค่าธรรมเนียมด้วยวิธีการใดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้การกำหนดค่าธรรมเนียมมีเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ในตอนต้นที่ ๑ ของชุดบทความหลักการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎหมายนี้ จะเป็นการปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจประเภทและฐานอำนาจตามกฎหมายในการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไทย เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการและพื้นฐานของหลักกฎหมายไทยในการเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดประเภทของค่าธรรมเนียมและฐานอำนาจที่ชัดเจนสำหรับการเก็บค่าธรรมเนียมแต่ละประเภทไว้ มีเพียงบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖^๑ ประกอบกับมาตรา ๓๗^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติรับรองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลไว้

^๑ มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

^๒ มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอด

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม ภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับ ความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืน รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม เว้นแต่เป็นการเวนคืนเพื่อนำอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนไปชดเชยให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้ประโยชน์เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือมีอสังหาริมทรัพย์เหลือจากการใช้ประโยชน์ และเจ้าของเดิมหรือทายาทประสงค์จะได้คืนให้คืนแก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

ระยะเวลาการขอคืนและการคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนที่มีได้ใช้ประโยชน์ หรือที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดเชยไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การตรากฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยระบุเจาะจงอสังหาริมทรัพย์หรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนตามความจำเป็น มิให้ถือว่าเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖ วรรคสอง

โดยกำหนดให้การจำกัดสิทธิดังกล่าวกระทำได้เฉพาะเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ ซึ่งในที่นี้คือกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจฝ่ายบริหารที่จะกระทำการที่มีผลกระทบต่อสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญฯ

เมื่อพิจารณากฎหมายไทยที่มีการเก็บค่าธรรมเนียม พบว่า ไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายที่ระบุประเภทของค่าธรรมเนียมไว้ การกำหนดค่าธรรมเนียมมีการใช้คำเรียกที่แตกต่างกัน เช่น ภาษีค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าบำรุง ค่าดำเนินการ ฯลฯ และมีอัตราที่กำหนดเป็นเพดานในการเรียกเก็บไว้ท้ายพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจในการเรียกเก็บ แต่ไม่ปรากฏว่าค่าธรรมเนียมแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกันอย่างไร โดยผู้เขียนขอแบ่งการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในกฎหมายไทยตามสาระของการเรียกเก็บได้เป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

(๑) ค่าธรรมเนียมสำหรับสิทธิพิเศษที่ได้รับตามกฎหมายสำหรับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป็นการเฉพาะ ค่าธรรมเนียมกลุ่มนี้มักจะอยู่ในรูปของค่าภาคหลวง ค่าสัมปทาน ค่าธรรมเนียมการนำเข้าส่งออกสินค้าตามโควตาสินค้าที่กำหนด เช่น ค่าธรรมเนียมสัมปทานทำไม้สักและสัมปทานเก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าสงวนพื้นที่ในแปลงสำรวจปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และค่าธรรมเนียมการส่งออกและค่าธรรมเนียมการนำเข้าซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้น เป็นต้น ค่าธรรมเนียมกลุ่มนี้มักมีราคาค่อนข้างสูงเนื่องจากเป็นการให้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการดำเนินการหรือมีคู่แข่งในวงจำกัด ซึ่งนักกฎหมายส่วนใหญ่มักจะมองค่าธรรมเนียมกลุ่มนี้ว่ามีลักษณะในทำนองเดียวกับภาษี เนื่องจากอัตราที่เรียกเก็บมิได้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวทางของต่างประเทศจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของค่าธรรมเนียม ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

(๒) ค่าธรรมเนียมการอนุมัติ ใบอนุญาต ใบรับแจ้ง หนังสือรับรอง ใบสำคัญการจดทะเบียนหรือขึ้นทะเบียน และการต่ออายุการอนุมัติอนุญาตดังกล่าว ซึ่งกฎหมายกำหนดให้บุคคลต้องกระทำก่อนที่จะประกอบกิจการหรือดำเนินการที่กฎหมายกำหนดได้ เช่น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานและใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเชื้อพันธุ์พืชและใบรับรองสุขอนามัยพืชตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เป็นสมาคมกีฬาที่ใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” และใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมกีฬาตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย ค่าขึ้นทะเบียนและค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าหรือหนังสือรับรองคุณภาพสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า ค่ารูปเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมที่มีด้านกว้างหรือด้านยาวเกิน ๕ เซนติเมตรตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า และค่าธรรมเนียมการแจ้งการเกิด การตาย หรือการย้ายที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เป็นต้น

(๓) ค่าธรรมเนียมที่เป็นค่าตอบแทนประโยชน์ที่ได้รับจากการให้บริการภาครัฐหรือการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งสาธารณูปโภคที่รัฐจัดให้มีขึ้น เช่น ค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงหรือสะพานตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน ค่าบำรุงทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ค่าธรรมเนียมกำกับการบินพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ค่าธรรมเนียมการขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัยตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า ค่าธรรมเนียมสำหรับการเก็บรักษาไปรษณีย์ภัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ ค่าเก็บและขนส่งสิ่งปฏิภูลตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ค่าธรรมเนียมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์และการตรวจพิจารณาสื่อโฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และค่าพาหนะและค่าเบี่ยงเบนในการเดินทางไปตรวจสอบสถานที่ขุดดินหรือถมดินตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน เป็นต้น

(๔) ค่าธรรมเนียมสำหรับการขอเอกสารหรือข้อมูลในความครอบครองหรือในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ เช่น ค่าคัดสำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ค่ารับรองสำเนาเอกสาร ค่าตรวจหรือคัดเอกสารซึ่งนายทะเบียนเก็บรักษาไว้ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าตรวจค้นหรือหาข้อมูล ค่าถ่ายข้อมูลที่ได้จัดทำจากระบบคอมพิวเตอร์ ค่าบันทึกข้อมูล ค่าแปลใบอนุญาตเป็นภาษาต่างประเทศ และค่าธรรมเนียมในการออกเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น และ

(๕) ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ๆ ซึ่งกำหนดแตกต่างหลากหลายตามแต่ลักษณะของกฎหมายเฉพาะเรื่อง เช่น ค่าป่วยการของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช ค่าใช้จ่ายในการตรวจพาหนะนอกเวลาราชการและการรอคอยเพื่อตรวจพาหนะอันมิใช่ความผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ค่าธรรมเนียมรับคืนไม้ไหลลอยและค่าธรรมเนียมทำการล่องเวลาตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าที่พิกสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ เป็นต้น

สำหรับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเก็บค่าธรรมเนียมนั้น ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติกฎหมายอื่นที่กำหนดแนวทางการกำหนดประเภทค่าธรรมเนียมหรือหลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม แต่เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการและเก็บรักษาค่าธรรมเนียมภาครัฐโดยกำหนดหน้าที่แก่หน่วยงานที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑) การกำหนดให้หน่วยงานที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมมีหน้าที่ต้องนำส่งเงินเข้าคลังตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ ที่กำหนดให้บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาลรวมทั้งค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย เว้นแต่กรณีองค์การของรัฐบาลบรรดาที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนซึ่งรัฐมนตรีกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการนำทุนหรือผลกำไรเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ เป็นอย่างอื่น

๒) การกำหนดมิให้หน่วยงานนำค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บไปใช้จ่ายเว้นแต่เป็นการเรียกเก็บที่เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- มาตรา ๒๖^๓ กำหนดหลักเกณฑ์มิให้มีการเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้นหรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- มาตรา ๓๓^๔ กำหนดให้การจัดเก็บ ลด และยกเว้นรายได้แผ่นดินที่เป็นค่าธรรมเนียมอันมิใช่ค่าตอบแทนการให้บริการกระทำได้อัตโนมัติโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

- มาตรา ๘๒^๕ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลกำหนดยกเว้นการใช้บังคับมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การยกเว้น การลดหย่อนภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม หรือการกันเงินรายได้ ซึ่งมีผลบังคับใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ส่วนการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นค่าบริการโดยแท้ เช่น ค่าสำเนาเอกสาร ค่ารับรองสำเนา ฯลฯ นั้น ยังมีความแตกต่างกันในกฎหมายแต่ละฉบับ โดยปัจจุบันมีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีค่าธรรมเนียมของข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ประกาศเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ เช่น ค่าสำเนาเอกสารขนาด A๔ หน้าละไม่เกิน ๑ บาท หรือการเรียกค่าธรรมเนียมการรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ให้คิดในอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๕ บาท เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าประเทศไทยยังไม่มีฐานอำนาจที่ชัดเจนในการเก็บค่าธรรมเนียมไว้มีเพียงบทบัญญัติรองรับสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติใดในกฎหมายที่ระบุประเภทของค่าธรรมเนียมไว้ชัดเจน ค่าธรรมเนียมในกฎหมายไทยจึงมีชื่อเรียกใช้และอัตราเพดานในการเรียกเก็บที่แตกต่างกัน เช่น ภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าบำรุง ค่าดำเนินการ ฯลฯ

^๓มาตรา ๒๖ การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^๔มาตรา ๓๓ การจัดเก็บ ลด และยกเว้นรายได้แผ่นดินที่เป็นค่าธรรมเนียมอันมิใช่ค่าตอบแทนการให้บริการ จะกระทำได้อัตโนมัติโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

^๕มาตรา ๘๒ บทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ไม่ใช้บังคับกับกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การยกเว้นการลดหย่อนภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม หรือการกันเงินรายได้ซึ่งมีผลบังคับใช้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๔๕๔
ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 5183
วันที่ 27 มิ.ย. 2564
เวลา 14.13 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๔๕๔

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๒๘/๖๔ วันที่ ๒๑/๖/๒๕๖๔
เวลา ๑๔.๒๑ น. ส่ง พง.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๕๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๔/๖๔
วันที่ ๒๑ มิ.ย. ๖๔
เวลา ๑๔.๓๖ น.

(๒)

สารบบ

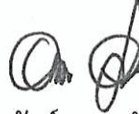
ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่
๓ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ดังต่อไปนี้
- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ (๑))
 - (๒) แก้ไขเพิ่มเติมมติของที่ประชุมใหญ่ในการเลิกหอการค้า (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๔ (๑))
 - (๓) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมการค้า และการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้า โดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ หอการค้ามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้ง เก็บรวบรวมสถิติ ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว

(๓) ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า จัดทำและรับรองเอกสารที่ใช้ในทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้งรับรองลายมือชื่อของบุคคลในเอกสาร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(๔) วางมาตรฐานแห่งคุณภาพของสินค้า รวมทั้งตรวจสอบ หรือรับรองมาตรฐานสินค้า

(๕) จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑสถานสินค้า รวมทั้งการจัดงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ

(๖) เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า รวมทั้งจัดตั้ง ศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางการค้า

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิก รวมทั้ง สนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่

(๘) รับปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สตาร์ทอัพ วิสาหกิจสมัยใหม่ หรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป รวมทั้ง ช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

(๙) ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อ ขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

(๑๐) ประสานงานในทางการค้าและการลงทุนระหว่างผู้ประกอบการกับทางราชการ

(๑๑) ทำความตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งใน และต่างประเทศ

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหอการค้า”

(๖)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้าตนเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถือหุ้นที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่หอการค้า”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

มาตรา ๘ ให้กฎกระทรวงที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสาวนงทิพา ของสิริวัฒนกุล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและยุติติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดหน้าที่ของหอการค้าในการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเลิกหอการค้าโดยมติของที่ประชุมใหญ่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานต่าง ๆ อันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมขอบเขตการดำเนินงานของหอการค้า โดยกำหนดข้อยกเว้นให้หอการค้าสามารถดำเนินการกิจการบางประการเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของหอการค้าตามมาตรา ๒๘ ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ (๑))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการเลิกหอการค้าโดยมติที่ประชุมใหญ่ โดยให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ (๑))

(๔) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของหอการค้าให้ครอบคลุมการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินการในเชิงธุรกิจในปัจจุบัน รวมทั้งได้แก้ไขหลักเกณฑ์ในการเลิกหอการค้าให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นการสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงให้แก่หอการค้าเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการช่วยเหลือและส่งเสริมภาคการค้าและธุรกิจของประเทศได้มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

